

der ville være forbundet med udredelsen af de fulde lærerlønninger efter den samtidig med friskoleloven vedtagne lærerlønningsslov af 12. juli 1946, undlod ministeriet ved friskolelovens gennemførelse at medregne det nyindførte, almindelige pensionsgivende løntillæg, som man ikke ved de forudgående forhandlinger havde været bekendt med, i de i lovens § 9 omhandlede minimumslønninger, og som følge heraf medtoges statens udgift dertil ikke ved beregningen af rådighedssummerne.

Da den forbedrede tilskudsordning nu har virket i nogle år, finder man det imidlertid rimeligt, at det pensionsgivende løntillæg fremtidig indgår i minimumslønnen, således at denne i lighed med det i efterskoleloven af 24. maj 1948 stillede lønkrav fastsættes fuldt ud til den i lærerlønningssloven af 12. juli 1946 § 33 b fastsatte begyndelsesløn for „andre lærere på landet“, og § 9 foreslås derfor ændret i overensstemmelse hermed, jfr. punkt 14. I konsekvens heraf finder man det rimeligt fremtidig at lade statens udgift til udredelse af det pensionsgivende løntillæg indgå i beregningen af rådighedsbeløbene.

Til punkt 12. Den herunder foreslåede ændring er af redaktionel karakter, jfr. nedenfor under punkt 17.

Til punkt 13. Ændringen er af redaktionel karakter.

Til punkt 14. Som følge af den siden 1946 stedfundne prisudvikling er friskolernes lærerlønsgift blevet en stadigt stigende andel af skolernes samlede udgifter, og der kan derfor med den nuværende tilskudsfordeling, hvorefter der kun ydes lærerlønningstilskud med 50 pct. af udgiften, være en tilbøjelighed til at arbejde med for få lærere i forhold til børneantallet. For at modvirke denne tendens og samtidig støtte de mindre skoler, foreslås der fremtidig ydet lærerlønningstilskud med $\frac{2}{3}$ af udgiften, hvilket ikke medfører nogen forøgelse af statens udgift, men alene, at det tilskud, der beregnes pr. barn, jfr § 8, stk. 1 d, bliver mindre end tidligere.

Med hensyn til den iøvrigt under dette punkt foreslåede ændring henvises til bemærkningerne under punkt 11.

Til punkt 15 og 16. Ændringerne er af redaktionel karakter.

Til punkt 17. Reglen om tilskuddets begrænsning til 80 pct. af skolens driftsudgifter foreslås overført fra den hidtidige § 8 til nærværende paragraf, og samtidig formuleret som en generel regel.

Som følge af 80 pct.-reglen er der siden 1946 hvert år opstået en besparelse af rådighedssummen, som ikke er kommet til anvendelse. For årene 1946—1951 er der således ialt besparet henholdsvis 492 000 kr., 239 000 kr., 158 000 kr., 236 000 kr., 172 000 kr. og 96 000 kr.

Efter en af ministeriet foretagen opgørelse har i kalenderåret 1951 10 skoler opnået lovens maksimale tilskud på 80 pct., 36 tilskud mellem 70—79 pct., 79 mellem 60—69 pct., 60 mellem 50—59 pct., 25 mellem 40—49 pct. og 9 mellem 30—39 pct. Når så stor en procentdel af skolerne kun opnår en forholdsvis lav tilskudsprocent, skyldes dette tilsyneladende, at en række af disse har haft store udgifter til vedligeholdelser og nyanskaffelser. Blandt skolerne med lav tilskudsprocent vil også være at finde de skoler, der for at undgå for store elevhold har et forholdsvis rigeligt lærerpersonale og dermed forbundet større lønningsudgift. Under hensyn hertil og til at loven i princippet har stillet de i § 8 omhandlede, i forhold til det offentliges skoleudgifter beregnede summer til rådighed for friskolerne, finder man det ikke rimeligt, at nogen del af de nævnte summer fortsat undrages skolerne som helhed som følge af fordelingsreglerne, og man foreslår derfor, at de beløb, der bespares, anvendes til fordeling efter børnetal mellem de skoler, som ikke har opnået lovens maksimale tilskudsprocent, og at et eventuelt herudover besparet beløb stilles til undervisningsministerens rådighed til støtte af skolerne i særlige tilfælde, f. eks. til etablering af særundervisning samt under ganske særlige omstændigheder efter ministerens nærmere bestemmelse til støtte af hjemmeundervisning, angående hvilken sidste friskoleforeningen har ønsket optaget en almindelig tilskudshjemmel.

Til punkt 18. Med det foreliggende ændringsforslag har man søgt at imødekomme et ønske fra friskolernes side om at lovfæste den af ministeriet hidtil fulgte praksis med hensyn til tilskuddets udbetaling.

Da kravet om, at en skole skal have været i funktion et fuldt kalenderår, før tilskuddet kan udbetales, for nyoprettede skoler vil medføre, at der kan hengå op imod $2\frac{1}{2}$ år fra deres oprettelse til tilskuddets udbetaling, har man fundet det rimeligt at lempe kravet for disse, således at skoler, som senest fra det løbende skoleårs sommerferie opfylder betingelserne, kan få udbetalt tilskud allerede det følgende finansår. Ændringen medfører ikke øgede udgifter, idet tilskud også efter den hidtil gældende regel i de heromhandlede tilfælde beregnes for hele tiden fra skolens oprettelse.